• *Isaac Israels 'De jonge naaister' (circa 1905). Pastel op papier, 58 x 45 cm. Gesigneerd linksonder.*

• *Marc Mulders 'Hunt for paradise' (2020). Olie op doek, 200 x 150 cm. Gesigneerd rechtsonder met initiaal. Verso gedateerd 9-9-2020.*
• *Volgende pagina's: George Martens 'Gezicht op het Schuitendiep in Groningen' (1923). Olie op doek, 74 x 127 cm. Gesigneerd rechtsonder en gedateerd 1923.*

Kleurrijke verscheidenheid

Twintig jaar kunsthandel Mark Smit

Tekst Cécile van der Heijden

Mark Smit en Anna Smit-Loor startten in 2001 Kunsthandel Mark Smit in Ommen. Daar zijn steeds zo'n 150 kleurige schilderijen te zien uit de periode 1820 tot 2000. Het echtpaar blikt terug op de afgelopen decennia, licht een tipje van de sluier op over enkele werken die meegaan naar PAN Amsterdam én reflecteert over de komende twintig jaar.

Verhit komt Mark Smit vanuit zijn werkkamer de ontvangstkamer binnengelopen, begeesterd door zijn recente aankoop van het pastel *De jonge naaister* van Isaac Israels. 'Kijk eens wat een bijzonder impressionistisch werk.' Op het papier kijkt een jonge vrouw aandachtig naar haar naaiwerk. 'Bovenaan het verfijnd geschilderde gezicht, onderaan de losse toetsen. Zo'n intimiteit en tegelijkertijd zo'n vaart. Ik heb nog nooit zo'n mooi pastel van hem gehad. Dit is zeker een van de highlights van de vijftig werken die meegaan naar PAN Amsterdam.'

Van 1820 tot 2000

Mark Smit en Anna Smit-Loor vestigden hun kunsthandel in het najaar van 2001 in het voormalige Ommense stadhuis, dat een ver uitzicht biedt over de Overijsselse Vecht. Het echtpaar: 'We focusten ons meteen al op schilderijen vanaf 1820 tot 2000, een periode die aansluit bij onze eigen kennis en interesse. Van bijna alle toonaangevende Nederlandse schilders uit de romantiek en van de Haagse School hebben we schilderijen in onze collectie, maar ook van impressionisten en expressionisten, Cobra- kunstenaars en andere naoorlogse kunstenaars. We maakten een vliegende start. Door in 2001 als nieuwe speler op de markt, van ook grote werken, het schilderij *Café Dansant, Moulin de la Galette* van Israëls te kunnen verkopen, was onze naam meteen gevestigd. Wat we verdienen, gebruiken we om weer nieuwe kwaliteitsschilderijen te kunnen kopen. Daarvan zijn er steeds zo'n 150 in de kunsthandel te zien. In onze zalen houden we daarnaast twee keer per jaar een thematentoonstelling, die samengesteld is uit álle werken uit onze collectie. De meeste schilderijen verwerven we zelf, omdat we dan zelf kunnen kiezen. Bij werken in consignatie ben je afhankelijk van wat een ander jou aanbiedt. De schilderijen uit onze collectie zijn in de loop van de tijd steeds kleurrijker, luchtiger en lichter geworden. Veel doeken hebben een intieme of gezellige sfeer. Mensen worden er blij van.'

Hoogtepunten

Als hoogtepunten van de afgelopen twintig jaar ziet het echtpaar, naast een succesvolle start, de verkoop van een strandgezicht van Isaac Israels aan het Niedersächsisches Landesmuseum Hannover. 'Dat museum heeft veel schilderijen van Max Liebermann, een vriend van Israëls. We vonden het ook bijzonder dat Wim Pijbes het voorwoord schreef van een van onze tentoonstellingscatalogi. Een verrassende aankoop was een expressionistisch schilderij van Johan Dijkstra, een van de oprichters van het Groningse kunstenaarscollectief De Ploeg, dat nooit aan hem toegeschreven was. Eenmaal verworven, bleken het twee doeken op elkaar te zijn. Maar we hebben ook het in schitterend warme herfsttinten uitgevoerde *Gezicht op de Keizersgracht, hoek Reguliersgracht te Amsterdam* van Breitner, afkomstig uit de collectie van Anton Philips, kunnen verwerven en verkopen. Het is geweldig om dat te kunnen kopen, maar even geweldig om het te kunnen verkopen. Heel soms is het weleens lastig om afscheid te nemen van een schilderij, maar we hebben nou eenmaal wel een kunsthandel. We hebben besloten om elk jaar één schilderij zelf te houden.'

Eclectisch

In de afgelopen twintig jaar is de wijze waarop mensen kunst kopen veranderd. Mark en Anna Smit: 'Niet alleen omdat er meer online wordt gekocht, bij ons inmiddels zo'n 25 procent, maar ook omdat mensen eclectisch kopen. Twintig jaar geleden had je vooral verzamelaars die geïnteresseerd waren in een specifieke stroming of schilder, tegenwoordig zijn de meeste mensen veel breder geïnteresseerd. Ze kopen gewoon schilderijen die ze mooi vinden. Daarbij combineren ze ouder met hedendaags werk, zoals ze in hun interieur antiek combineren met moderne meubels. We willen toegankelijk zijn. Niet alleen wat betreft informeren over schilderijen, maar naast kostbare, museale schilderijen uit onze collectie, die we regelmatig uitlenen aan musea, hebben we ook werken voor mensen met een kleiner budget.'

'We nemen zeker werk van Mulders mee naar PAN'

Een van de nieuwere werken in de kunsthandel, en wél van na 2000, is dat van schilder en glas-in-loodkunstenaar Marc Mulders. 'Zijn abstracte, vaak bloemrijke, schilderijen hebben een spirituele dimensie. Zoals het grote doek *Hunt for Paradise* uit 2020. De werken uit deze gelijknamige serie zijn onder andere geïnspireerd op schilderijen van Alfred Manessier. Dit schilderij van Mulders is een tikkeltje rauwer dan je van hem gewend bent en toont de hectiek van het leven. Het verbeeldt zijn zoektocht naar een ideale wereld. Het is uiteindelijk wel een optimistisch werk, het licht dringt door de donkerte heen. Het werk van Mulders hangt inmiddels in zo'n twintig musea. We zien het als een gemiste kans dat bijvoorbeeld het Stedelijk Museum in Amsterdam niet weer eens een tentoonstelling aan zijn werk wijdt. De laatste keer was in 1991. We nemen zeker werk van Mulders mee naar PAN Amsterdam.'
Een ander recent verworven werk, dat eveneens meegaat naar PAN, is van George Martens, ook een oprichter van De Ploeg. 'Het modernistische schilderij *Schuitendiep met paard en wagen* is nooit eerder op de markt geweest. Achter op de lijst is te zien dat het lang geleden in het Groninger Museum heeft gehangen. Het is uit de beginjaren van De Ploeg, waarin de kunstenaarsgroep nog volop experimenteerde met krachtige kleuren en vormen. De felgroene, rechte bomen, de roze straat. Zulke werken kun je nog maar zelden aankopen. Dat geldt ook voor het schilderij met roze rozen van Jo Koster van Hattem. Het was een huwelijksgeschenk van Helene Kröller-Müller aan haar kleindochter.'

Uitdaging

Het echtpaar blikt vooral tevreden terug op de afgelopen twintig jaar. 'Wat ons aanspreekt aan het vak is niet alleen de kunst zelf, maar ook de vele leuke contacten met zowel particuliere klanten als bedrijven. Een aantal geïnteresseerde bezoekers komt na een bezoek aan PAN Amsterdam naar onze kunsthandel om hier meer schilderijen te bekijken. Tegelijkertijd zien we dat steeds meer mensen onze website niet alleen gebruiken om zich te oriënteren, zoals tien jaar geleden, maar dat ze ook vaker online kopen. We vinden het prettig om persoonlijk contact te hebben met onze klanten en hun schilderijen in het echt te laten zien. Omdat we niet steeds geopend konden zijn tijdens de COVID-19-pandemie, en om voor onze internationale klanten uit voornamelijk België, Duitsland en de Verenigde Staten toegankelijker te zijn, willen we onze website interactiever maken. Met inmiddels nog meer kennis blijft het voor ons de komende twintig jaar de uitdaging om de mooiste Nederlandse kwaliteitsschilderijen te kunnen verwerven. We zouden graag nog eens een vroeg werk van Van Gogh of Mondriaan aankopen. Een olieverf van Monet of Picasso zou niet realistisch zijn, maar we gaan zeker weer talloze andere verrassend mooie schilderijen aanbieden.' &

Kunsthandel Mark Smit
Markt 5
7731 DB Ommen
+31 (0)529 469 280
www.marksmit.nl

Geopend van woensdag t/m zaterdag van 11.00-17.00 uur en op afspraak.